

Věc C-55/20**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

31. ledna 2020

Předkládající soud:

Sąd Dyscyplinary Izby Adwokackiej w Warszawie (Polsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

24. ledna 2020

Strana podávající odvolání:

Ministerstwo Sprawiedliwości (ministerstvo spravedlnosti, Polsko)

Protistrana:R. G.**Předmět řízení před vnitrostátním soudem**

Odvolání ministra sprawiedliwości (ministr spravedlnosti, Polsko) proti rozhodnutí ze dne 8. srpna 2019 o zastavení kárného řízení ve věci advokáta R. G.

Předmět a právní základ předběžných otázek

- Použití kapitoly III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu, včetně jejího čl. 10 odst. 6, na kárná řízení vedená proti advokátům a zahraničním právníkům zapsaným na seznam advokátů;
- Projednání kasační stížnosti soudem, o němž bylo konstatováno, že není nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 47 Listiny;
- Oprávnění prokurátora generalnego (dále „generální prokurátor“) a rzecznika praw obywatelskich (dále „veřejný ochránce práv“) k podání kasační stížnosti proti rozhodnutím adwokackiego sądu dyscyplinarnego (dále „advokátní kárný soud“ nebo „kárný soud“).

Předběžné otázky

- 1) Vztahují se na řízení týkající se kárné odpovědnosti advokátů a zahraničních právníků zapsaných na seznamu advokátů, v rámci nichž je možné advokátovi zejména uložit peněžité trest, pozastavit výkon advokacie nebo vyškrtnout ze seznamu advokátů a zahraničnímu právníkovi je možné zejména uložit peněžité trest, pozastavit jeho oprávnění poskytovat právní pomoc na území Polské republiky nebo mu zakázat poskytování právní pomoci na území Polské republiky, ustanovení kapitoly III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (dále jen „**směrnice o službách**“), včetně čl. 10 odst. 6 této směrnice? V případě kladné odpovědi, vztahují se na výše uvedené řízení vedené před advokátními kárnými soudy ve věcech, ve kterých není přípustný žádný opravný prostředek proti rozsudkům těchto soudů ke státním soudům nebo ve kterých je možné proti takovým rozsudkům podat pouze mimořádný opravný prostředek, jakým je kasační stížnost k Sądu Najwyższemu (Nejvyšší soud, Polsko), ustanovení Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), včetně jejího článku 47, a to také ve věcech, v nichž se všechny podstatné prvky vyskytují v rámci jednoho členského státu?
- 2) Je nezbytné, aby ve věci, ve které – v řízení uvedeném v první otázce – je příslušný k projednání kasační stížnosti proti rozsudku nebo usnesení advokátního kárného soudu nebo stížnosti proti usnesení o odmítnutí přijetí takové kasační stížnosti podle platných ustanovení vnitrostátního práva orgán, který podle posouzení tohoto soudu, jež je v souladu s posouzením vyjádřeným Sądem Najwyższym (Nejvyšší soud) v rozsudku ze dne 5. prosince 2019, sp. zn. III PO 7/18, není nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 47 Listiny, advokátní kárný soud odhlédl od vnitrostátních předpisů upravujících příslušnost takového orgánu a postoupil takovou kasační stížnost nebo stížnost k projednání soudnímu orgánu, který by byl příslušný, kdyby tomu výše uvedené předpisy nebránily?
- 3) Může (případně je povinen) ve věci, ve které – v řízení uvedeném v první otázce – kasační stížnost proti rozsudku nebo usnesení advokátního kárného soudu podle stanoviska tohoto soudu nepřísluší ani generálnímu prokurátorovi ani veřejnému ochránci práv a toto stanovisko je:
 - a) v rozporu se stanoviskem vyjádřeným v usnesení senátu složeného ze 7 soudců ze dne 27. listopadu 2019, sp. zn. II DSI 67/18, ze strany Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego (Kárné kolegium Nejvyššího soudu, dále jen „kárné kolegium“) tj. orgánu, který podle platných vnitrostátních právních předpisů je příslušný k projednání stížnosti proti usnesení o odmítnutí přijetí

kasační stížnosti, avšak který podle posouzení advokátního kárného soudu shodného s posouzením vyjádřeným Sądem Najwyższym (Nejvyšší soud) v rozsudku ze dne 5. prosince 2019, sp. zn. III PO 7/18, není nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 47 Listiny,

- b) v souladu se stanoviskem vyjádřeným dříve Izba Karną Sądu Najwyższego (Trestní kolegium Nejvyššího soudu, dále jen „trestní kolegium“), tj. soudním orgánem, jenž by byl příslušný k projednání takové stížnosti, kdyby tomu výše uvedené předpisy nebránily,

advokátní kárný soud odhlédnout od stanoviska vyjádřeného kárným kolegiem?

- 4) Měl by za situace, kdy ve věci uvedené ve třetí otázce bylo advokátnímu kárnému soudu předloženo k projednání odvolání ministra spravedlnosti, a
 - a) jedním z faktorů, které podle posouzení Sądu Najwyższego (Nejvyšší soud) vyjádřeného v rozsudku ze dne 5. prosince 2019, sp. zn. III PO 7/18 a také podle posouzení advokátního kárného soudu, odůvodňují závěr, že kárné kolegium, tj. orgán uvedený v třetí otázce v písm. a), není nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 47 Listiny, je vliv výkonné moci, včetně zejména ministra spravedlnosti, na jeho personální obsazení,
 - b) funkci generálního prokurátora, který v souladu se stanoviskem vyjádřeným kárným kolegiem, tj. orgánem uvedeným v třetí otázce písm. a), by měl být oprávněn k podání kasační stížnosti proti rozhodnutí o odvolání, avšak podle stanoviska trestního kolegia, tj. soudního orgánu, uvedeného ve třetí otázce písm. b), a podle stanoviska advokátního kárného soudu, mu takové oprávnění nepřísluší, plní ze zákona právě ministr spravedlnosti,

advokátní kárný soud ponechat toto odvolání bez projednání, pakliže pouze tímto způsobem je možné zajistit soulad řízení s článkem 47 Listiny, a zejména vyhnout se tak zásahu do tohoto řízení ze strany orgánu, který není nezávislým a nestranným soudem ve smyslu tohoto ustanovení?

Relevantní ustanovení unijního práva

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu, článek 10 odst. 6

Listina základních práv Evropské unie, článek 47

Relevantní ustanovení vnitrostátního práva

Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (zákon ze dne 26. května 1982 o advokacii, dále jen „zákon o advokacii“) čl. 11 odst. 2, čl. 39 bod 1, čl. 40 bod 1 a 2, článek 51, čl. 54 odst. 1, čl. 56 bod 1 a 3, článek 63, článek. 80, čl. 81 odst. 1, čl. 82 odst. 2, článek 86, čl. 88a odst. 1 a 4, článek 89, článek 91, čl. 91a odst. 1 a články 91b, 91c a 95n;

Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (zákon ze dne 5. července 2002 o poskytování právní pomoci zahraničními právníky v Polské republice, dále jen „zákon zahraničních právníků“), čl. 4 odst. 1, čl. 10 odst. 1 a 2;

Kodeks postępowania karnego (trestní řád, dále jen „trestní řád“), čl. 100 § 8, článek 521;

Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (zákon ze dne 28. ledna 2016 o prokuratuře, dále jen „zákon o prokuratuře“), čl. 1 § 2;

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (zákon ze dne 8. prosince 2017 o Nejvyšším soudu, dále jen „zákon o Nejvyšším soudu“), článek 24, článek 27 § 1 bod 1 písm. b) první odrážka;

Stručný popis skutkového stavu a původního řízení

- 1 Dne 8. srpna 2017 bylo Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Izby Adwokackiej w Warszawie (kárný žalobce advokátní komory ve Varšavě) doručeno podání Prokuratora Krajowego – Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego (národní prokurátor – prvního zástupce generálního prokurátora, dále jen „národní prokurátor“) ze dne 20. července 2017 s návrhem na zahájení kárného řízení proti advokátovi R. G. Podle názoru tohoto orgánu, vyjádření advokáta R. G. vysílaná ve dnech 10. a 11. října 2016, v nichž komentoval hypotetickou možnost obvinění jeho klienta, D. T., Předsedy Evropské rady, ze spáchání trestného činu, překračovala hranici advokátní svobody projevu, mohla mít povahu vyhrůžek, jež jsou trestným činem, a byla kárným proviněním.
- 2 Usnesením ze dne 7. listopadu 2017 kárný žalobce advokátní komory ve Varšavě odmítl zahájit kárné řízení. Toto usnesení bylo na základě odvolání podaného národním prokurátorem dne 23. května 2018 zrušeno usnesením Kárného soudu advokátní komory ve Varšavě (dále jen „kárný soud“) a věc byla předána kárnému žalobci k dalšímu řízení. Usnesením ze dne 18. června 2018 kárný žalobce zahájil kárné řízení o překročení mezí svobody projevu advokátem R. G. ve dnech 10. a 11. října 2016. Usnesením ze dne 28. listopadu 2018 kárný žalobce toto řízení zastavil, jelikož dospěl k závěru, že výše uvedené jednání nevykazovalo znaky kárného provinění. V důsledku odvolání podaného národním prokurátorem, jakož i ministrem spravedlnosti bylo toto usnesení dne 13. června 2019 zrušeno Kárným soudem advokátní komory ve Varšavě a věc byla předána kárnému žalobci k novému projednání. Usnesením ze dne 8. srpna 2019 kárný žalobce opětovně

zastavil kárné řízení proti advokátovi R. G. Odvolání proti tomuto usnesení podali také národní prokurátor, jakož i ministr spravedlnosti.

- 3 Současně předmětem řízení před advokátním kárným soudem je (může být) odvolání ministra spravedlnosti; avšak pokud se jedná o odvolání národního prokurátora, kárný žalobce je usnesením ze dne 30. srpna 2019 odmítl přijmout, toto usnesení však bylo zrušeno dne 10. prosince 2019 kárným soudem; do dnešního dne výše uvedené odvolání nebylo kárným žalobcem předáno advokátnímu kárnému soudu.

Stručné odůvodnění žádosti

- 4 Podle vlastního posouzení je kárný soud rozhodující v této věci oprávněn k předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru. Je jako takový soudem ve smyslu článku 267 SFEU, jelikož je orgánem zřízeným na základě zákona, je stále povahy, rozhoduje nezávisle (čl. 89 odst. 1 zákona o advokacii), rozhoduje sporné věci o návrzích kárného žalobce na potrestání advokáta a o odvoláních proti usnesením žalobce o odmítnutí zahájení nebo o zastavení kárného řízení, uplatňuje procesní ustanovení obsažená v zákoně o advokacii a v trestním řádu, jeho rozhodnutí jsou závazná a vymahatelná, rozhoduje na návrh stran, nikoliv z moci úřední a je povinen uplatňovat ustanovení práva. Navíc, jakožto soud poslední instance ve smyslu článku 267 SFEU, má přímo povinnost předběžnou otázku předložit.

První otázka – směrnice o službách

- 5 Kárný soud má pochybnosti týkající se výkladu ustanovení směrnice o službách, a sice ohledně toho, zda ustanovení kapitoly III této směrnice mohou být uplatněna na řízení, která se týkají kárné odpovědnosti advokátů a zahraničních právníků zapsaných na seznamu advokátů, i v případě, kdy se všechny podstatné prvky vyskytují pouze v rámci jednoho státu. Tato otázka je významná pro rozhodnutí ve věci. Pakliže se ustanovení kapitoly III směrnice o službách vztahují na řízení, která se týkají kárné odpovědnosti advokátů a zahraničních právníků zapsaných na seznamu advokátů, potom jsou tato řízení v působnosti unijního práva a tedy mohou být na ně použita ustanovení Listiny, zejména její článek 47 – a to zároveň ve věcech projednávaných před advokátními kárnými soudy, jakož i ve věcech, které jsou projednávány nebo mohou být projednávány před soudy nebo jinými státními orgány v důsledku napadení rozhodnutí advokátních kárných soudů. V takovém případě bude mít kárný soud povinnost vyplývající z unijního práva zajistit, aby v řízení projednávaném před soudem byly naplněny standardy spravedlivého procesu upravené v tomto ustanovení.
- 6 Kárný soud se přiklání ke stanovisku, že výše uvedenou otázku je třeba zodpovědět kladně. Na poskytování právní pomoci advokáty, kteří mají sídlo v EU, se nepochybně vztahuje působnost čl. 2 odst. 1 směrnice o službách - taková právní pomoc je totiž službou poskytovanou poskytovatelem služby, jenž

vykonává podnikatelskou činnost v členském státě, obzvlášť za situace, kdy ve smyslu polského práva jsou advokáti podnikateli a vykonávají hospodářskou činnost. Navíc se na právní pomoc poskytovanou advokáty nevztahuje žádná z výjimek uvedených v čl. 2 odst. 2 písm. a) – l) této směrnice. Systém zapisování a vyškrtávání z advokátních seznamů je podle kárného soudu „povolovacím režimem“ ve smyslu čl. 4 bodu 6 směrnice o službách. Součástí tohoto režimu je také advokátní kárné řízení, poněvadž advokátní kárné soudy mohou v jeho rámci fakticky pozastavit výkon advokátní činnosti (prostřednictvím uložení trestu pozastavení výkonu advokacie nebo pozastavení oprávnění poskytovat právní pomoc na území Polské republiky) nebo toto rozhodnutí zrušit, a to s účinností na nejméně deset let (prostřednictvím uložení trestu vyškrtnutí ze seznamu advokátů nebo trestu zákazu poskytování právní pomoci na území Polské republiky). V okamžiku, kdy rozhodnutí kárného soudu nabude právní moci, advokát nebo zahraniční právník ztrácí – přechodně nebo trvale – právo poskytovat služby. Jedná se v podstatě o odnětí povolení ve smyslu čl. 10 odst. 6 uvedené směrnice.

- 7 Podle kárného soudu ustanovení čl. 3 odst. 1 směrnice o službách rovněž nevylučuje uplatnění ustanovení kapitoly III této směrnice na posuzovaná kárná řízení. Ustanovení jiných směrnic, která upravují specifické aspekty zahájení a dalšího výkonu činností spočívajících v poskytování právních služeb v rámci svobody poskytování služeb nebo svobody podnikání, nejsou totiž v rozporu s ustanoveními kapitoly III. V každém případě takový rozpor, i kdyby se vyskytl u některých z aspektů upravených ustanoveními kapitoly III směrnice, by se netýkal celé kapitoly. Tyto odlišné směrnice upravují poskytování služeb právní pomoci pouze v případě, že tyto služby v sobě obsahují zahraniční prvek a vztahuje se na ně jako takové svoboda poskytování služeb nebo svoboda podnikání. Zatímco rozsah uplatnění kapitoly III směrnice o službách je širší, jelikož se vztahuje také na situace čistě vnitřní povahy (rozsudek Soudního dvora ze dne 30. ledna 2018, C-360/15 a C-31/16, *College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amersfoort a Visser Vastgoed Beleggingen BV*). Tedy přinejmenším ve vztahu k situaci čistě vnitřní povahy by uplatnění ustanovení kapitoly III směrnice o službách nemělo být dotčeno jejím článkem 3 odst. 1.
- 8 Článek 1 odst. 5 směrnice o službách rovněž nevylučuje uplatnění ustanovení kapitoly III této směrnice na posuzovaná řízení před advokátními kárnými soudy. Podle článku 86 zákona o advokacii je kárné řízení vedeno nezávisle na trestním řízení. Nadto účel kárného řízení je ve své podstatě odlišný od účelu trestního řízení. Kárné řízení slouží v podstatě tomu, aby byla zajištěna efektivita systému regulace přístupu k poskytování právních služeb. Je v tomto smyslu prvkem „povolovacího režimu“, bez něhož by toto řízení ztratilo smysl své existence.

Druhá otázka – příslušnost k projednání kasační stížnosti nebo stížnosti proti odmítnutí přijetí kasační stížnosti

- 9 Druhá otázka se týká orgánu příslušného k projednání kasační stížnosti proti rozhodnutí advokátního kárného soudu nebo stížnosti proti usnesení o odmítnutí

přijetí takovéto kasační stížnosti. Podle článku 27 § 1 bodu 1 písm. b) první odrážky zákona o Nejvyšším soudu je pro věci projednávané Sądem Najwyższym (Nejvyšší soud) v souvislosti s kárnými řízeními vedenými na základě zákona o advokacii příslušné kárné kolegium. Otázka zda je kárné kolegium nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 47 Listiny, byla již předmětem úvah Soudního dvora a Sądu Najwyższego (Nejvyšší soud). V návaznosti na rozsudek Soudního dvora ze dne 19. listopadu 2019, C-585/18, C-624/18 a C-625/18, A. K. (nezávislost kárného kolegia Nejvyššího soudu) Sąd Najwyższy (Nejvyšší soud) v rozsudku ze dne 5. prosince 2019 sp. zn. III PO 7/18, rozhodl, že kárné kolegium není nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 47 Listiny. Jedním z faktorů, který vedl Sąd Najwyższy (Nejvyšší soud) k takovému závěru, byl vliv výkonné moci, a to zejména ministra spravedlnosti, na složení tohoto orgánu.

- 10 Za takové situace se zdá, že je možné a nezbytné nezohlednit vnitrostátní ustanovení upravující příslušnost kárného kolegia, tj. čl. 27 § 1 bodu 1 písm. b) první odrážky zákona o Nejvyšším soudu. V takovém případě by podle článku 24 tohoto zákona k projednávání výše uvedených kasačních stížností a stížností bylo příslušné trestní kolegium, jelikož kárné věci advokátů jsou věcmi, na které se uplatní ustanovení trestního řádu. Je však potřeba, aby Soudní dvůr objasnil, zda výše uvedený závěr je opodstatněný také v případě, kdyby toto nezohlednění učinil nikoliv Sąd Najwyższy (Nejvyšší soud), ale samotný advokátní kárný soud.
- 11 Vzhledem k tomu, že v souladu s vnitrostátním právem má advokátní kárný soud po vyhlášení nebo doručení rozsudku povinnost poučit účastníky řízení (případně také ministra spravedlnosti) o lhůtě a způsobu podání opravného prostředku nebo o tom, že opravný prostředek nelze podat, přeje si vědět, zda je povinen, s ohledem na obsah rozsudku Sądu Najwyższego (Nejvyšší soud) ze dne 5. prosince 2019, vynechat při formulaci poučení obsah ustanovení čl. 27 § 1 bodu 1 písm. b) první odrážky zákona o Nejvyšším soudu a poučit, že opravné prostředky – za předpokladu, že soud dojde k závěru o jejich přípustnosti proti danému rozhodnutí - je třeba podávat k trestnímu kolegiu.
- 12 Druhá otázka je formulována za předpokladu, že řízení uvedené v první otázce, včetně tohoto řízení, spadá do působnosti Listiny, a zejména jejího článku 47. Tento předpoklad, jenž je rozhodný pro přípustnost této otázky, bude naplněn, zaprvé, v případě kladné odpovědi na první otázku. Zadruhé, podle názoru kárného soudu je možné mít pochybnosti ohledně výhradně vnitřní povahy této věci, a to s ohledem na skutečnost, že se týká činnosti advokáta R. G. vystupujícího jakožto zmocněnec předsedy Evropské rady, D. T. Zatřetí, Soudní dvůr váže unijní prvek, rozhodující o příslušnosti Soudního dvora, i na potenciálně přeshraniční povahu věci a případně ustanovení uplatněných ve věci. Postačí totiž, aby podnikatelé z jiného členského státu mohli mít zájem o výkon regulované činnosti v jiném členském státě (viz rozsudky ze dne 11. června 2015, C-98/14 Berlington a citovaná judikatura; ze dne 1. června 2010, C-570/07 a C-571/07, Blanco Perez a Chao Gomez; ze dne 19. července 2012, C-470/11 Garkalns, a ze dne 15. listopadu 2016, C-268/15 Ullens de Schooten, bod 50). Navíc ke

konstatování existence unijního prvku a příslušnosti Soudního dvora je dostačující to, že mezi příjemci hospodářské činnosti, na níž se regulace vztahuje, potenciálně mohou být osoby z jiných členských států (rozsudky: ze dne 11. června 2015, C-98/14 *Berlington*, a ze dne 15. listopadu 2016, C-268/15 *Ullens de Schooten*, bod 51). Nepochybně totiž mezi klienty advokátů Advokátní komory ve Varšavě, i samotného advokáta R. G., mohou být, a zajisté jsou, osoby z jiných členských států. Začtvrté, příslušnost Soudního dvora k zodpovězení předběžné otázky ve věci, jejíž všechny prvky se vyskytují pouze uvnitř jednoho členského státu, může odůvodňovat okolnost, že vnitrostátní právo ukládá předkládajícímu soudu povinnost zajistit, aby byla státnímu příslušníku členského státu tohoto soudu přiznána stejná práva, jaká by v téže situaci vyplývala státnímu příslušníkovi jiného členského státu z práva unijního (rozsudek ze dne 15. listopadu 2016, C-268/15 *Ullens de Schooten*, bod 52 a citovaná judikatura). Ve světle polského práva lze jen těžko dovodit závěr, že jiné (vyšší) standardy mají být uplatňovány při projednávání kárných věcí zahraničních právníků z členských států EU zapsaných na seznamu advokátů, a také advokátů, jež mají občanství takových států nebo advokátů spojených s poskytováním služeb osobám z jiných členských států, a jiné (nižší) standardy mají být uplatňovány vůči ostatním advokátům, tj. těm, kteří mají polské občanství a poskytují služby polským klientům. Tohoto druhu obrácená diskriminace by nebyla ve světle polského práva přijatelná.

Třetí otázka – způsob rozhodování o přípustnosti kasační stížnosti

- 13 Z důvodů sdělených již v odůvodnění druhé otázky, je nezbytné objasnit nejen, jaký orgán bude příslušný k projednání případné kasační stížnosti proti rozsudku kárného soudu nebo stížnosti proti odmítnutí přijetí takové kasační stížnosti, ale také objasnění, zda je taková kasační stížnost vůbec přípustná. Je to důležité zároveň s ohledem na obsah poučení, které má advokátní kárný soud povinnost udělit spolu s vyhlášením nebo doručením rozhodnutí, ale také s ohledem na jeho další povinnosti v případě, že kasační stížnost podána byla, jakož i s ohledem na případnou nutnost zajistit jiným způsobem standardy vyplývající z článku 47 Listiny. Z příčin uvedených výše v bodě 12 tato otázka spadá do působnosti unijního práva a pro její objasnění je příslušný Soudní dvůr.
- 14 Pochybnost kárného soudu vyplývá z toho, že podle stanoviska dosud prezentovaného trestním kolegiem, podle právní vědy, ale také podle advokátních kárných soudů, nemají právo podat ve věcech obdobné povahy kasační stížnost nejen strany, ale ani generální prokurátor nebo veřejný ochránce práv. V obdobných věcech výše uvedeným subjektům nepřísluší zejména tzv. mimořádná kasační stížnost upravená článkem 521 trestního řádu. Kárný soud rovněž sdílí tento názor. Avšak kárné kolegium v usnesení senátu složeného ze sedmi soudců ze dne 27. listopadu 2019, sp. zn. II DSI 67/18, vydaném ostatně v jiné věci týkající se advokáta R. G., konstatovalo, že ve věcech obdobného druhu je kasační stížnost v režimu článku 521 trestního řádu přípustná. Znamenalo by to, že v obdobných věcech může kasační stížnost podat generální prokurátor a veřejný ochránce práv. Kárný soud má tedy pochybnosti, zda výše uvedené stanovisko kárného kolegia – které ho ostatně formálně nezavazuje - má brát v úvahu, nebo

zda je zbaveno právní účinnosti, jestliže, jak už to bylo výše objasněno, v souladu s rozsudkem Sądu Najwyższego (Nejvyšší soud) ze dne 5. prosince 2019, sp. zn. III PO 7/18, kárné kolegium není nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 47 Listiny.

Čtvrtá otázka – způsob zajištění, aby projednání věci bylo provedeno před nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 47 Listiny

- 15 V této věci má kárný soud projednat odvolání ministra spravedlnosti, které tento podal nikoliv z pozice strany řízení, ale jako zvláštní subjekt podle čl. 88a odst. 4 zákona o advokacii, který ho opravňuje podat odvolání v každé věci. Podle stanoviska prezentovaného doposud trestním kolegiem, právní vědou a také advokátními kárnými soudy, není v těchto věcech proti případnému usnesení kárného soudu o ponechání v platnosti napadeného usnesení o zastavení řízení kasační stížnost přípustná. Odlišné stanovisko však bylo přijato v usnesení senátu složeného ze sedmi soudců kárného kolegia ze dne 27. listopadu 2019, sp. zn. II DSI 67/18, ve kterém bylo konstatováno, že proti takovému usnesení kasační stížnost přísluší generálnímu prokurátorovi, jímž je podle čl. 1 § 2 zákona o prokuratuře právě ministr spravedlnosti. Podstatné přitom je, že jedním z faktorů, které vedly Sąd Najwyższy (Nejvyšší soud) k závěru, že kárné kolegium není nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 47 Listiny, byla jeho závislost na výkonné moci, a zejména vliv ministra spravedlnosti (jenž je zároveň generálním prokurátorem) na jeho personální složení.
- 16 Ve světle výše uvedených okolností, ale i skutečnosti, že se tato věc i věc II DSI 67/18 týkaly téhož advokáta, že tato věc byla zahájena na návrh národního prokurátora a že jednání, ze kterého je advokát obviněn, se týká jeho vyjádření o působení prokuratury, kárný soud vidí riziko, že i v případě uplatnění prostředků uvedených v druhé a třetí otázce – tj. i když kárný soud dojde k závěru, že kasační stížnost v této věci není přípustná a že případné stížnosti proti odmítnutí přijetí takové kasační stížnosti mají být podány k trestnímu kolegiu – bude kasační stížnost generálního prokurátora (ministra spravedlnosti) projednána kárným kolegiem. Tato možnost vede k otázce, jak kárný soud – pokud riziko jejího výskytu uzná za reálné – může (případně má povinnost) postupovat, aby takové situaci předešel a tím i zajistil, že standardy vyplývající z článku 47 Listiny budou v této věci dodrženy.
- 17 Působení ministra spravedlnosti v postavení zvláštního subjektu odůvodňuje úvahu, zda v případě výskytu výše zmíněného reálného rizika má kárný soud ponechat toto odvolání bez projednání, přestože podle platných ustanovení je ono *prima facie* přípustné. V opačném případě se můžeme ocitnout v situaci, kdy v zásadě tentýž subjekt – působící jednou jakožto ministr spravedlnosti, jednou jakožto generální prokurátor, a jednou jakožto subjekt, který fakticky rozhodujícím způsobem ovlivňuje personální složení kárného kolegia, které mu následně uděluje oprávnění k podání protiprávní kasační stížnosti, a konečně, které tuto kasační stížnost projedná – svým jednáním způsobuje, že v této věci

nebude zachován požadavek na projednání věci před nezávislým a nestranným soudem, který vyplývá z článku 47 Listiny.

PRACOVNÍ DOKUMENT